YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
16 päivänä helmikuuta 1978 *

Asiassa 61/77,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja John Temple Lang, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellinen neuvonantaja Mario Cervino, bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

kantajana,

jota tukee

Alankomaiden kuningaskunta, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellinen apulaisneuvonantaja G. W. Maas Geesteranus, avustajanaan maa- ja kalatalousministeriön oikeudellisen osaston johtava hallintovirkamies M. J. Kuiper, prosessiosoite Luxemburgissa Alankomaiden suurlähetystö,

väliintulijana,

vastaan

Irlanti, asiamiehenään Chief State Solicitor Liam J. Lysaght, avustajanaan R. J. O'Hanlon, S. C., prosessiosoite Luxemburgissa Irlannin suurlähetystö,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Irlanti ei ole noudattanut sille ETY:n perustamissopimuksen mukaan kuuluvia jäsenyysvelvoitteita ottaessaan käyttöön merikalastuksessa tietyt rajoittavat toimenpiteet,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti H. Kutscher, jaostojen puheenjohtajat M. Sørensen ja G. Bosco sekä tuomarit A. M. Donner, P. Pescatore, A. J. Mackenzie Stuart ja A. O'Keeffe,

julkisasiamies: G. Reischl,
kirjaaja: A. Van Houtte,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla 13.5.1977 kanteen, jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Irlanti ei ole noudattanut perustamissopimuksen mukaisia jäsenyysvelvoitteitaan, koska se on soveltanut merikalastuksessa tiettyjä rajoittavia toimenpiteitä.

Riidan tausta, sen yhteys asiaan 88/77 sekä väliaikaiset toimenpiteet

2 Asianosaiset eivät ole kiistäneet asian perustana olevia tosiseikkoja.

3 On muistettava ensiksi, että neuvosto on antanut 30.10.1976 Haagissa pitämässään istunnossa päätöslauselman, joka on hyväksytty muodollisesti 3.11.1976 (jäljempänä Haagin päätöslauselma) ja jossa on sovittu, että jäsenvaltiot yhtenäisin toimin laajentavat 1.1.1977 alkaen Pohjanmeren ja Pohjois-Atlantin rannikolla olevia kalastusvyöhykkeitään 200 meripeninkulmaan.

4 Tässä päätöslauselmassa neuvosto on päättänyt, että samasta ajankohdasta alkaen yhteisön ulkopuolisten maiden kalastusalusten näillä vyöhykkeillä harjoittamaa kalavarojen hyödyntämistä säännellään yhteisön ja asianomaisten kolmansien maiden välisillä sopimuksilla. Samanaikaisesti neuvosto on määrännyt periaatteesta, jonka mukaan jäsenvaltioiden on toimittava yhteistyössä toimivaltaisissa kansainvälisissä kalastusalan järjestöissä.

5 Lisäksi neuvosto on viitannut eräiltä osin kalastusalaa koskevaan yhteisön sisäiseen järjestelyyn ja korostanut erityisesti tarvetta saada aikaan yhteisiä toimenpiteitä kalavarojen säilyttämiseksi kuitenkin siten, että jäsenvaltioille varataan mahdollisuus ottaa käyttöön yhteistyössä komission kanssa mahdolliset asianmukaiset väliaikaiset toimenpiteet siihen asti kunnes yhteinen lainsäädäntö tulee voimaan (päätöslauselman liite VI).

6 Samassa päätöslauselmassa neuvosto on tuonut esiin aikomuksensa soveltaa yhteisen kalastuspolitiikan määräyksiä taatakseen Irlannin kalastusteollisuuden jatkuvan ja myönteisen kehityksen.

7 Sen jälkeen neuvosto on uusinut päätöksensä yhteisön kalavarojen säilyttämis- ja hallintojärjestelmästä komission sille 8.10.1976 toimittaman asetusehdotuksen perusteella (EYVL C 255, s. 3).

8 Ilmenneiden vaikeuksien vuoksi komissio on tehnyt 3.12.1976 ehdotuksen, joka koskee ainoastaan väliaikaisia toimenpiteitä. Sittemmin se on muuttanut ehdotusta toistamiseen ottaakseen huomioon neuvostossa ilmaantuneet erimielisyydet.

9 On todettava, että Irlannin hallitus oli osallistunut aktiivisesti neuvoston tätä asiaa käsittelevään työhön ja tehnyt 13.12.1976 lisäehdotuksia suunniteltujen säilyttämistoimenpiteiden täydentämiseksi.

10 Näihin ehdotuksiin on kuulunut säännöksiä, joissa uivat jalostamot jätetään asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle, joissa määritetään erityiset suojavyöhykkeet tietyille lajeille ja joissa kielletään tietyt kalastusmenetelmät ja enemmän kuin 85 jalkaa pitkien tai enemmän kuin 1 000 hevosvoiman kalastusalusten toiminta 20 meripeninkulman levyisillä rantavyöhykkeillä.

11 Asetusehdotuksen käsittelyn tässä vaiheessa Irlannin valtuuskunta on kiinnittänyt toistuvasti neuvoston huomiota kiireelliseen tarpeeseen toteuttaa säilyttämistoimenpiteitä ja ilmoittanut, että jollei sopimusta nopeasti saada aikaan, Irlanti katsoo olevansa pakotettu toimimaan yksipuolisesti.

12 Koska mainittu ilmoitus toistettiin useaan kertaan 8.-9.2.1977 pidetyssä neuvoston istunnossa, joka myös oli hedelmätön, komissio on kiinnittänyt Irlannin hallituksen huomiota 11.2.1977 antamassaan viestissä siihen, ettei jäsenvaltio voi ryhtyä säilyttämistoimenpiteisiin neuvottelematta siitä etukäteen komission kanssa ja saamatta siihen komission hyväksyntää Haagin

päätöslauselman mukaisesti, ja lisännyt, ettei neuvostossa käytyjen keskustelujen voitu katsoa korvaavan tätä menettelyä.

13 Tiedonannossaan 14.2.1977 Irlannin ulkoministeri muistutti maansa 13.12.1976 tekemistä ehdotuksista ja ilmoitti komissiolle, että "valitettavasti hallitus on päättänyt, ettei se voi siirtää asiaa enempää ja että sen on nyt toteutettava väliaikaisia yksipuolisia säilyttämistoimenpiteitä", liitti mukaan tiivistelmän päätettyjen toimenpiteiden pääasiallisesta sisällöstä ja ilmoitti, että kalatalousministeriö antaisi toimenpiteiden toteuttamiseksi asetukset seuraavana päivänä eli 15.2.1977.

14 Irlannin kalatalousministeriö antoi 16.2.1977 kaksi asetusta, joista ensimmäisen, *Sea Fisheries (Conservation and Rational Exploitation) Order*, 1977, päämääränä on kieltää kalastusalusten pääsy sekä kaikki kalastuksen harjoittaminen Irlannin valtion yksinomaisen kalastusvyöhykkeen sisäpuolella sijaitsevalla merialueella, joka rajoittuu pohjoisessa leveyspiiriin 56° 30' pohjoista leveyttä, lännessä pituuspiiriin 12° läntistä pituutta ja etelässä leveyspiiriin 50° 30' pohjoista leveyttä, ja toisella, *Sea Fisheries (Conservation and Rational Exploitation) (No 2) Order, 1977*, vapautetaan tästä kiellosta kaikki merikalastusalukset, joiden rekisteröity pituus on enintään 33 metriä tai joiden moottoriteho on enintään 1 100 hevosvoimaa (näihin asetuksiin viitataan jäljempänä ilmaisulla "Irlannin toimenpiteet").

15 Irlannin sekä muiden asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa käytyjen pikaisten neuvottelujen tuloksena komissio ilmaisi 22.2.1977 päivätyssä kirjeessään varauksensa Irlannin toimenpiteiden osalta ja pyysi maan hallitusta keskeyttämään niiden soveltamisen neuvoston seuraavaan, nopeita tuloksia lupaavaan käsittelyyn asti.

16 Neuvoston jäsenet, myös Irlanti, olivat hahmotelleet laajan sopimuksen 25.3.1977 pidetyssä istunnossa komission viimeisimmistä ehdotuksista, mutta päätöstä ei tuolloin voitu tehdä yhden jäsenvaltion vastustuksen vuoksi.

17 Tämän takaiskun vuoksi Irlannin hallitus ilmoitti komissiolle 4.4.1977 päivätyssä tiedonannossaan, että 16.2.1977 annetut asetukset pantaisiin täytäntöön 10.4.1977.

18 Irlannin yksipuolisen toiminnan vuoksi komissio ryhtyi 169 artiklan mukaiseen alustavaan menettelyyn, jossa on päädytty saattamaan asia yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Yhteys asiaan 88/77

19 Corkin kaupungin alueen District Court (Irlanti) on tiettyjen Alankomaiden troolareiden päällikköjä vastaan aloitetussa rikosoikeudenkäynnissä, jossa heitä syytetään 16.2.1977 annettujen asetusten kieltojen rikkomisesta, 7.7.1977 tekemällään päätöksellä esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksiä, jotta se pystyisi arvioimaan näiden toimenpiteiden yhteensopivuuden yhteisön oikeuden kanssa.

20 Tässä yhteisöjen tuomioistuimessa numerolle 88/77 kirjatussa asiassa huomautuksia ovat esittäneet pääasian asianosaiset, Ranskan tasavallan hallitus, Alankomaiden kuningaskunnan hallitus sekä komissio.

21 Vaikka edellä mainitussa asiassa tarkastellut kysymykset ovat olennaisilta osiltaan samanlaiset kuin nyt käsiteltävänä olevassa asiassa esitetyt oikeudelliset ongelmat, Cork District Courtin pääasiassa vireillä olevassa rikosoikeudenkäynnissä syytettynä olevat henkilöt samoin kuin Ranskan hallitus ovat kuitenkin esittäneet tiettyjä erityisiä väitteitä, jotka on otettava myös nyt huomioon, jotta asiaa voitaisiin tarkastella kaikilta osin.

22 Näin meneteltäessä kunnioitetaan kaikkien asianosaisten oikeuksia, koska kaikki asian käsittelyn osapuolet ovat osapuolina myös asiassa 88/77.

Välitoimet

23 On muistettava, että nostaessaan kanteen ETY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla komissio on pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta päättämään perustamissopimuksen 186 artiklan nojalla sekä työjärjestyksen 83 artiklan nojalla välitoimista Irlannin hallituksen määräämiseksi keskeyttämään riidanalaiset toimenpiteet siihen asti kunnes yhteisöjen tuomioistuin on tehnyt päätöksensä pääasiassa.

24 Yhteisöjen tuomioistuin on hyväksynyt välitoimia koskevan hakemuksen 22.5., 21.6. ja 13.7.1977 antamillaan määräyksillä (Kok. 1987, s. 937 ja 1411), joista viimeksi mainitulla Irlanti on määrätty keskeyttämään riidanalaiset toimenpiteet viimeistään 18.7.1977.

25 Irlannin hallitus on ilmoittanut, että se on pidättynyt riidanalaisten toimenpiteiden täytäntöönpanosta yhteisöjen tuomioistuimen määräyksessä ilmoitetusta päivämäärästä alkaen ja antaneensa toimivaltaisille viranomaisille asianmukai-

set ohjeet ja ettei sen ole tarvinnut toteuttaa muita määräyksiä, koska kyseinen määräys "on saanut lainvoiman Irlannissa siinä ilmoitetusta voimaantulopäivämäärästä alkaen ja sen perusteella molempien *Sea Fisheries Order*ien soveltaminen on keskeytetty määräyksen mukaisesti mainitusta päivämäärästä alkaen".

26 Annettujen selitysten mukaan tämä johtuu Irlannin perustuslaista sekä vuoden 1972 *European Communities Act*ista, jossa yhteisön oikeus - mukaan lukien yhteisöjen tuomioistuimen tuomiot - asetetaan etusijalle Irlannin valtionsisäiseen oikeuteen nähden.

27 Edellä esitetty kanta, joka aikanaan on ilmoitettu komissiolle, ei ole aiheuttanut vastalauseita komissiossa.

Sovellettava oikeus

28 Kalastus kuuluu ETY:n perustamissopimuksen alaan samoin kuin kaikki muukin taloudellinen toiminta, ja se on erityisesti yhdistetty maatalouteen perustamissopimuksen 38 artiklassa ja siten yhteisen politiikan määrittämiseen.

29 Ensimmäinen kalastusongelmia käsittelevä säännöstö on annettu neuvoston kahdessa asetuksessa, toisin sanoen yhteisestä kalatalousalan rakennepolitiikasta 20 päivänä lokakuuta 1970 annetussa asetuksessa (ETY) N:o 2141/70 (EYVL L 236, s. 1), joka perustuu perustamissopimuksen 7, 42, 43 ja 235 artiklaan, ja kalastusalan tuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä samana päivänä annetussa asetuksessa (ETY) N:o 2142/70 (EYVL L 236, s. 5), joka perustuu perustamissopimuksen 42 ja 43 artiklaan.

30 Näin luotua järjestelmää on täydennetty liittymisasiakirjan 98–103 artiklalla, jotka yhdessä muodostavat maataloutta käsittelevän II osaston kolmannen luvun.

31 Kyseisistä määräyksistä on mainittava erityisesti 102 artikla, jonka mukaan "viimeistään kuudennesta liittymisen jälkeisestä vuodesta alkaen neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta kalastuksen harjoittamisen ehdot varmistaakseen kalavesien suojelun ja meren elollisten luonnonvarojen säilyttämisen".

32 Yhteisön laajennuttua kalastusta koskevat määräykset on toistettu neuvoston kahdessa asetuksessa, joilla on sama perusta kuin aikaisemmilla asetuksilla liittymisasiakirjan lisäksi, toisin sanoen kalastusalan tuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä 19 päivänä tammikuuta 1976 annettu asetus (ETY) N:o 100/76 (EYVL L 20, s. 1) ja yhteisestä kalatalousalan rakennepolitiikasta samana päivänä annettu asetus (ETY) N:o 101/76 (EYVL L 20, s. 19).

33 Viimeksi mainitun asetuksen 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Perustetaan merialueilla harjoitettavaa kalastusta koskeva yhteinen järjestelmä, jolla pyritään edistämään kalatalousalan sopusointuista ja tasapainoista kehitystä osana yleistä taloudellista toimintaa ja suosimaan merien ja sisävesien elollisten luonnonvarojen järkiperäistä hyväksikäyttöä, sekä määrätään erityistoimenpiteistä tarkoituksenmukaisen toiminnan aikaansaamiseksi ja jäsenvaltioiden rakennepolitiikan yhteensovittamiseksi tällä alalla".

34 Saman asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Järjestelmä, jota jäsenvaltiot soveltavat niiden suvereniteetin tai lainkäyttövallan alaisilla merialueilla harjoitettuun kalastukseen, ei saa johtaa eroihin muiden jäsenvaltioiden kohtelussa.

Jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava kaikille jäsenvaltion lipun alla purjehtiville ja yhteisön alueella rekisteröidyille kalastusaluksille yhtäläiset edellytykset päästä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuille vesialueille ja hyödyntää näitä vesialueita".

35 Lisäksi 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jos kalastuksen harjoittaminen 2 artiklassa tarkoitetuilla jäsenvaltioiden merialueilla altistaa eräät niiden kalavarat liiallisesta hyväksikäytöstä johtuville vaaroille, neuvosto voi komission ehdotuksesta perustamissopimuksen 43 artiklan 2 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen päättää toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen niiden säilyttämiseksi.

Nämä toimenpiteet voivat erityisesti sisältää tiettyjen lajien pyyntiä, kalastusalueita, pyyntiaikoja, pyyntimenetelmiä ja pyydyksiä koskevia rajoituksia."

36 Neuvosto on palannut kalavarojen säilyttämisen erityisongelmaan komission aloitteesta edellä mainitussa Haagin päätöslauselmassa, joka on annettu

kalastusvyöhykkeiden laajentamiseksi yhtenäisin toimin 200 meripeninkulmaan Pohjanmeren ja Pohjois-Atlantin rannikolla.

37 Päätöslauselman liitteessä VI ilmoitetaan, että neuvosto on tuossa yhteydessä ilmaissut hyväksyvänsä komission julistuksen, jonka sanamuoto on seuraava:

"Jäsenvaltiot eivät toteuta yksipuolisia kalavarojen säilyttämistoimenpiteitä siihen asti, kunnes parhaillaan valmisteilla olevat varojen säilyttämistä koskevat yhteisön toimenpiteet on pantu täytäntöön.

Jollei kansainvälisessä kalastustoimikunnassa kuitenkaan saada aikaan sopimusta vuoteen 1977 mennessä ja jollei yhteisön itsenäisiä toimenpiteitä saada hyväksyttyä välittömästi, jäsenvaltiot voivat hyväksyä väliaikaisesti ja ilman syrjintää asianmukaiset toimenpiteet niiden rannikoilla olevien kalastusvyöhykkeiden varojen säilyttämiseksi.

Ennen mainittujen toimenpiteiden hyväksymistä kyseinen jäsenvaltio hankkii hyväksynnän komissiolta, jonka kanssa on neuvoteltava menettelyn kaikissa vaiheissa.

Mahdollisilla toimenpiteillä ei rajoiteta ohjeita, jotka hyväksytään kalavarojen säilyttämistä koskevien yhteisön säännösten ja määräysten täytäntöönpanemiseksi."

38 Irlannin hallitus on esittänyt väitteen, jossa kiistetään asetuksen N:o 101/76 maantieteellinen soveltamisala.

39 Irlannin hallitus on vedonnut asetuksen N:o 101/76 2 artiklan 3 kohtaan, jonka sanamuoto on seuraava: "Tässä asetuksessa tarkoitetaan merialueilla kussakin jäsenvaltiossa voimassa olevissa laeissa nimettyjä merialueita." Se on esittänyt, että kyseistä asetusta sovelletaan ainoastaan Irlannin merialueisiin sellaisina kuin ne on määritetty asetuksen tullessa voimaan, ennen 1.1.1977 tapahtunutta kalastusvyöhykkeiden laajentamista.

40 Tästä seuraisi, että kyseistä asetusta voitaisiin soveltaa riidanalaisia toimenpiteitä koskevaan merivyöhykkeeseen ainoastaan tekemällä asianmukaiset muutokset asetukseen N:o 101/76.

41 Komissio katsoo, että kyseinen vastaväite on "yllättävä" ja liittymisasiakirjan 100–103 artiklan sanamuodon tulkinnan sekä asetuksen N:o 101/76 säännösten vastainen ja ristiriidassa Irlannin hallituksen Haagin päätöslauselman sekä

asiaankuuluvien tiettyjen asetusten valmisteluvaiheessa neuvostossa omaksuman kannan kanssa.

42 Komissio kiinnittää huomiota vielä siihen, että asetuksen N:o 101/76 2 artiklan 3 kohdassa olevalle viittaukselle Irlannin hallituksen antaman tulkinnan mukaan yhteisen kalatalousalan rakennepolitiikan soveltamisala rajoitettaisiin pieneen osaan jäsenvaltioiden lainkäyttövallan alaisia merialueita ja estettäisiin neuvostoa määräämästä säilyttämistoimenpiteistä, joita sovellettaisiin yli entisen 12 meripeninkulman rajan.

43 Alankomaiden hallitus katsoo, että yhteisön oikeuden sääntöjen maantieteellinen soveltamisala on määritetty jäsenvaltioiden eurooppalaisten alueiden kokonaisuudeksi, minkä vuoksi jonkin jäsenvaltion tekemä mikä tahansa tarkistus lainkäyttövaltansa ulottuvuuteen tarkoittaa samalla yhteismarkkinoiden rajojen tarkistamista.

44 Tämä on pääajatuksena asetuksen N:o 101/76 2 artiklan 3 kohdassa, joka koskee niitä merialueita, jotka jäsenvaltion lakien mukaan kuuluvat sen lainkäyttövallan alaisuuteen kyseisten lakien voimaantulopäivästä riippumatta.

45 Asetuksen N:o 101/76 maantieteellisen soveltamisalan määrittämiseksi sen säännöksiä on tulkittava ottamalla huomioon se oikeudellinen yhteys, jossa asetus on annettu, sekä sen tarkoitus ja tavoitteet.

46 Perustamissopimuksen perusteella annettuina institutionaalisina säädöksinä asetuksilla on periaatteessa sama maantieteellinen soveltamisala kuin perustamissopimuksellakin.

47 Asetuksen N:o 101/76 2 artiklan 3 kohdan on katsottava näin ollen viittaavan koko yhteisön oikeuden soveltamisalan rajaamiseen sellaisena miksi soveltamisala milloinkin määritetään.

48 Tämän vuoksi kyseisen säännöksen viittauksen eri jäsenvaltioissa "voimassa oleviin lakeihin" niiden suvereniteetin ja lainkäyttövallan alaisten merialueiden rajojen määräämisessä on tulkittava tarkoittavan kyseisen asetuksen voimassaoloaikana kulloinkin sovellettavia lakeja.

49 Asetuksen tavoitteena on vahvistaa yhteinen järjestelmä kalastuksen harjoittamiselle koko jäsenvaltioiden alaisella merialueella, ja kyseinen tulkinta on ainoa tämän tavoitteen kanssa yhteensopiva.

50 Tästä seuraa, että mikä tahansa kyseisten merivyöhykkeiden laajentaminen tarkoittaa automaattisesti asetuksen soveltamisalan vastaavaa laajentamista.

51 Irlannin hallituksen tulkinta asetuksen N:o 101/76 2 artiklan 3 kohdasta on näin ollen hylättävä.

Pääasia

52 Molempien tuomioistuinkäsittelyjen kaikki asianosaiset myöntävät, että kalavarojen säilyttämistoimenpiteiden käyttöön ottaminen on ollut tarpeen ja jopa kiireellistä Irlannin lainkäyttövaltaan kuuluvilla vesillä riidanalaisten toimenpiteiden toteuttamisen ajankohtana.

53 Ei myöskään ole kiistetty sitä, että kyseinen tarve on pysynyt ajankohtaisena huolimatta 1.1.1977 toteutetun kalastusvyöhykkeen laajentamisen ja yhteisön antamien säännösten ja määräysten seurauksena tapahtuneesta tiettyjen yhteisön ulkopuolisten valtioiden saaliiden tuntuvasta vähenemisestä kyseisellä merialueella.

54 Riita-asia supistuu näin ollen molempiin tuomioistuinkäsittelyihin osallistuneiden asianosaisten eri painotuksin esittämään neljään seuraavaan perusteryhmään:

- Irlannin toimivalta
- Irlannin hallituksen tässä tapauksessa soveltama menettely
- kysymys siitä, voidaanko Irlannin toimenpiteet katsoa todellisiksi säilyttämistoimenpiteiksi
- kysymys siitä, onko Irlanti rikkonut näillä toimenpiteillä perustamissopimuksen 7 artiklassa ja asetuksessa N:o 101/76 esitettyä syrjintäkieltoa koskevaa sääntöä.

55 Aluksi on tarkasteltava toimivaltakysymystä, joka on edellytyksenä muille perusteille, joista ensiksi on tarkasteltava syrjintäkieltoa koskevan säännön mahdollista rikkomista.

Irlannin valtion toimivalta

56 Asian 88/77 pääasian vastaajat kiistävät Irlannin valtion toimivallan säilyttämistoimenpiteiden toteuttamisessa kansallisella tasolla, koska niistä määrääminen niiden mukaan kuuluu nykyään yhteisön toimivaltaan.

57 Edellä mainitun asian vastaajat vetoavat väitteensä tueksi erityisesti liittymisasiakirjan 102 artiklaan, jossa varataan yhteisön toimielimille valta vahvistaa kalastuksen harjoittamisen edellytykset kalavesien suojelun ja meren elollisten luonnonvarojen säilyttämisen varmistamiseksi, asetuksiin N:o 100/76 ja 101/76, joiden tavoitteena on järjestää yhteiseltä perustalta kalastustuotteiden markkinat ja niihin liittyvä rakennepolitiikka, sekä Haagin päätöslauselmaan, sillä siinä määrätään kalastusvyöhykkeen laajentamisesta "yhtenäisin toimin".

58 Yhdistetyissä asioissa 3, 4 ja 6/76, Kramer ym. 14.7.1976 annetussa tuomiossa (Kok. 1976, s. 1279; Kok. Ep. III, s. 163) ei ole hylätty tällaista kantaa, koska tuomiossa on tunnustettu jäsenvaltioiden toimivalta tässä asiassa ainoastaan aikaisemmin tehtyjen kansainvälisten sitoumusten perusteella.

59 Ranskan hallitus korostaa omalta osaltaan asiassa 88/77 esittämissään huomautuksissa, että kalastuspolitiikka on yhteisön politiikkaa ETY:n perustamissopimuksen 38 artiklan 1 kohdan ja siihen liittyvien asetusten nojalla, ja että tämä oikeudellinen asema on vahvistettu erityisesti säilyttämistoimenpiteiden osalta liittymisasiakirjan 102 artiklassa sekä Haagin päätöslauselmassa.

60 Kanta on vastaajien mukaan vakiintunut myös yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä asiassa Kramer.

61 Vastaajien mukaan toimivalta kalastustoiminnan harjoittamisen pysyvän järjestelmän laatimiseen kuuluu yhteisölle sellaisenaan; yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan toimivalta on yksinomainen, kuten on todettu asiassa 22/70, komissio vastaan neuvosto, 31.3.1971 annetun tuomion 31 kohdassa (Kok. 1971, s. 263; Kok. Ep. I, s. 553).

62 Ranskan hallitus päättelee tästä kannasta, että kaikki jäsenvaltioiden yksipuoliset toimenpiteet kyseisessä asiassa ovat yhteisön oikeuden vastaisia siitä hetkestä alkaen, jona yhteisö on alkanut toteuttaa toimivaltaansa täysimääräisesti tai jona liittymisasiakirjan 102 artiklassa määrätty siirtymäkausi on päättynyt.

63 Yhteisöjen tuomioistuin on jo vahvistanut asiassa Kramer 14.7.1976 annetussa tuomiossa, että yhteisöllä on toimivalta toteuttaa säilyttämistoimenpiteitä sekä itsenäisesti että sitoutumalla kolmansien valtioiden kanssa tai kansainvälisissä järjestöissä tehtyihin sopimuksiin.

64 Jos yhteisö on käyttänyt tätä toimivaltaa, sen antamia säännöksiä ja määräyksiä sovelletaan yksinomaisesti jäsenvaltioiden antamien eriävien säännösten sijaan.

65 Sitä vastoin aikana, jona liittymisasiakirjan 102 artiklassa vahvistettu siirtymäkausi on voimassa eikä yhteisö ole vielä käyttänyt täysimääräisesti toimivaltaansa, jäsenvaltiot voivat toteuttaa kansallisella tasolla asianmukaisia säilyttämistoimenpiteitä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta niille perustamissopimuksesta, ja erityisesti sen 5 artiklasta, johtuvien yhteistyövelvoitteiden täyttämistä.

66 Muistutettuaan, että yleensä jäsenvaltiot eivät saa toteuttaa yksipuolisia säilyttämistoimenpiteitä silloinkaan, kun yhteisön toimenpiteitä ei ole pantu täytäntöön, neuvosto on täydellä syyllä katsonut Haagin päätöslauselman liitteessä VI, että toimenpiteistä voidaan päättää väliaikaisesti, jollei yhteisön toimenpiteistä ole määrätty ajoissa.

67 Koska neuvosto ei ole kyennyt täyttämään sille kuuluvaa tehtävää eikä ole saanut aikaan yhteistä ratkaisua, Irlannilla on ollut oikeus toteuttaa sen vastuualueeseen kuuluvien merialueitten osalta säilyttämistoimenpiteitä, jos ne muuten ovat olleet yhteisön oikeuden vaatimusten mukaisia.

68 Asian 88/77 käsittelyssä esitetty Irlannin puuttuvaa toimivaltaa kyseisenä aikana koskeva väite on näin ollen hylättävä.

Irlannin toimenpiteiden syrjivä luonne

69 Komissio katsoo, että Irlannin toimenpiteet, vaikka ne perustuvatkin ilmeisen puolueettomiin perusteisiin, kuten alusten koko ja teho, ovat todellisuudessa syrjiviä kahdella perusteella.

70 Komission mukaan on osoittautunut todeksi, että Irlannin kalastuslaivastossa ei ole lainkaan riidanalaisissa asetuksissa annetut luonnehdinnat ylittäviä aluksia, lukuun ottamatta kahta alusta, joista toinen ei varmaankaan koskaan harjoittaisi kalastusta kielletyllä vyöhykkeellä, mutta että toimenpide on kova

isku tiettyjen muiden jäsenvaltioiden, erityisesti Ranskan ja Alankomaiden, laivastolle.

71 Lisäksi näillä toimenpiteillä kohdellaan komission mukaan eriarvoisesti eri jäsenvaltioita siten, että Alankomaiden kalastuslaivasto, johon kuuluu pääasiassa suuria aluksia, karkotettaisiin melkein kokonaisuudessaan kyseisiltä vesiltä, ja myös Ranskan kalastuslaivasto kärsisi, tosin vähemmän, kun taas Ison-Britannian kalastuslaivasto erityispiirteidensä vuoksi säästyisi kiellolta täysin.

72 Näillä toimenpiteillä Irlanti on komission mukaan rikkonut sekä perustamissopimuksen 7 artiklassa määrättyä yleistä syrjintäkiellon sääntöä että asetuksen N:o 101/76 2 artiklan 1 kohdan säännöksiä, jotka mainitaan Haagin päätöslauselman liitteessä VI.

73 Ranskan hallitus ja Alankomaiden hallitus ovat tukeneet näitä väitteitä. Ne katsovat, että yhteisen kalastuspolitiikan olennaisia perusteita on rikottu.

74 Asian 88/77 pääasian vastaajat esittävät samat seikat ja korostavat, että valitsemalla perusteeksi alusten koon ja tehon Irlannin toimenpiteillä syrjitään suuria aluksia ja mitätöidään Alankomaiden kalastuslaivaston uudenaikaistamisesta saatuun huomattavaan säästöön liittyvät edut.

75 Irlannin hallitus puolestaan kiinnittää huomiota siihen, että arvostelua aiheuttaneet toimenpiteet perustuvat teknisiin perusteisiin, jotka eivät millään tavoin liity alusten kansallisuuteen.

76 Näistä toimenpiteistä aiheutuva eriarvoisuus on Irlannin hallituksen mukaan väistämätön seuraus kyseisten kansallisten laivastojen kokoonpanosta eikä valituista perusteista, joita ei voida pitää syrjivinä.

77 Irlannin kalastusalusten hyväksi toteutetuista toimenpiteistä mahdollisesti johtuvien etujen osalta Irlannin hallitus toteaa, että ne ovat oikeutettuja, koska yhteisö on myös Haagin päätöslauselmassa toistuvasti myöntänyt tarpeen edistää Irlannin kalastusteollisuuden kasvua.

78 Yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut muissa yhteyksissä ja erityisesti asiassa 152/73, Sotgiu, 12.2.1974 antamassaan tuomiossa (Kok. 1974, s. 153; Kok. Ep. II, s. 219), että yhdenvertaista kohtelua koskevassa yhteisön oikeuden säännössä kielletään näkyvä, kansalaisuuteen perustuva

syrjintä sekä kaikki peitellyt syrjinnän muodot, joilla muita erottelevia perusteita käyttäen päädytään samaan tulokseen.

79 Tästä on epäilemättä kyse riidanalaisissa toimenpiteissä, joiden oikeusvaikutuksena on se, että Irlannin vesiltä poistetaan suuri määrä muiden jäsenvaltioiden kalastuslaivastoja, jotka ovat perinteisesti harjoittaneet kalastusta kyseisellä alueella, samalla kun samoilla toimenpiteillä ei määrätä minkäänlaisia velvoitteita Irlannin omille kansallisille aluksille.

80 Toimenpiteet ovat ETY:n perustamissopimuksen 7 artiklan vastaisia, sillä siinä kielletään kansalaisuuteen perustuva syrjintä, ja asetuksen N:o 101/76 2 artiklan 1 kohdan vastaisia, sillä sen mukaan järjestelmä, jota jäsenvaltiot noudattavat niiden suvereniteetin tai lainkäyttövallan alaisilla merialueilla harjoitettuun kalastukseen, ei saa johtaa eroihin muiden jäsenvaltioiden kohtelussa.

Muut kanneperusteet

81 Komissio, jota tukevat Ranskan hallitus ja Alankomaiden hallitus, on todennut vielä, että Irlannin toimenpiteiden ei voida katsoa olevan todellisia säilyttämistoimenpiteitä.

82 Tätä seikkaa ei ole tarpeen käsitellä, koska Irlannin toimenpiteiden syrjivä luonne on voitu vahvistaa edellä esitetyn perusteella.

83 Käsittelyn aikana on esitetty monenlaista arvostelua Irlannin hallituksen toimintatavoista ja siitä yhteiselle kalastuspolitiikalle sekä yhteisön etujen puolustamiselle kolmansien valtioiden kanssa käydyissä neuvotteluissa aiheutuneista kielteisistä vaikutuksista.

84 Komissio on korostanut erityisesti viimeksi mainittua seikkaa ja nostanut eri kanteen Irlannin toimenpiteiden vaikutuksesta yhteisön ulkopuolisiin neuvotteluihin.

85 Edellä esitetyt päätelmät huomioon ottaen näitä kanneperusteita ei ole tarpeen ratkaista.

86 Riittää, kun tältä osin viitataan yhteisöjen tuomioistuimen 22.5.1977 antaman määräyksen perusteluissa esitettyihin arvioihin.

87 Edellä esitetystä seuraa, että vaikka ei voida kiistää, että Irlannilla on toimivalta toteuttaa yhteisön asianmukaisten määräysten puuttuessa väliaikaisia säilyttämistoimenpiteitä sen lainkäyttövallan alaisilla merialueilla, on katsottava, että kalatalousministeriön 16.2.1977 antamilla asetuksilla määrättyjen toimenpiteiden syrjivän luonteen vuoksi Irlanti ei ole noudattanut perustamissopimuksen, erityisesti ETY:n perustamissopimuksen 7 artiklan sekä asetuksen N:o 101/76 2 artiklan mukaisia velvoitteitaan.

Oikeudenkäyntikulut

88 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

89 Vastaaja on hävinnyt asian.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Irlanti ei ole noudattanut Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, koska se on pannut täytäntöön kalatalousministeriön 16.2.1977 antamat asetukset *Sea Fisheries (Conservation and Rational Exploitation) Order, 1977* ja *Sea Fisheries (Conservation and Rational Exploitation) (No 2) Order, 1977.***

2) **Irlanti velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien välitoimia koskevasta menettelystä aiheutuneet kulut.**

Kutscher Sørensen Bosco

Donner Pescatore Mackenzie Stuart O'Keeffe

Julistettiin Luxemburgissa 16 päivänä helmikuuta 1978.

A. Van Houtte
kirjaaja

H. Kutscher
presidentti